

Svar på skriftligt spörsmål SSS 32/2021 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga möjligheten att delta i studentkrivningar även för examinander som placerats i coronakarantän

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 32/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Holopainen /gröna m.fl.:

Hur säkerställer regeringen en likvärdig möjlighet för alla examinander att delta i studentkrivningar på våren 2021 oberoende av hemort och

hur säkerställer regeringen att även examinander som har satts i karantän har möjlighet att delta i skrivningarna och avlägga studentexamen?

Som svar på denna fråga anför jag följande:

Enligt 1 § i lagen om studentexamen (502/2019) verkställs studentexamen som avslutning på gymnasieutbildning. Genom examen klarläggs om de studerande har tillägnat sig de kunskaper och färdigheter som anges i läroplanen för gymnasieutbildningen och uppnått tillräcklig mognad enligt målen för gymnasieutbildningen. Undervisnings- och kulturministeriet tillsätter en studentexamensnämnd för tre år i taget, vilken ansvarar för ledning, arrangemang och verkställande av studentexamen. Studentexamensnämnden svarar självständigt och oberoende för verkställande av provet.

Prov i studentexamen upprättas i enlighet med målen för obligatoriska och fördjupade kurser i grunderna för gymnasiet läroplan för gymnasieutbildning för ungdomar som Utbildningsstyrelsen har fastställt. Målen är desamma för studerande i när- och distansundervisning.

Enligt lagens 9 § får en examinand som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning, särskilda läs- och skrivsvårigheter eller ett främmande språk som modersmål eller av någon annan därmed jämförbar orsak inte kan avlägga proven i studentexamen på samma sätt som övriga examinander, avlägga provet på avvikande sätt. Studentexamensnämnden beslutar på ansökan om användning av sådana specialarrangemang som avses ovan. I plötsliga och oförutsägbara situationer kan även rektorn besluta om användning av specialarrangemang. Studentexamensnämnden bestämmer närmare om ansökan om och användning av specialarrangemang. Vid alla beslut om specialarrangemang måste studentexamensnämnden bedöma i varje enskilt fall om det ansökta specialarrangemanget är möjligt att förverkliga på ett rimligt sätt. Information om specialarrangemang och ansökan om dem finns på studentexamensnämndens webbplats.

Studentexamensnämnden ger på sin webbplats också anvisningar om beredskap för coronavirus-situationen. Utbildningsanordnarna strävar i sin egen verksamhet efter att minska examinandernas risk för att sättas i karantän före provet. Om examinanderna dessutom undviker närkontakt, använder mask på offentliga platser och sköter hygien kan de minska möjliga exponeringar för coronavirus när de förbereder sig för proven.

Enligt 60 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) kan en läkare i tjänsteförhållande som i kommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar eller den läkare i tjänsteförhållande som i samkommunen för sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittsamma sjukdomar besluta att en person ska hållas i karantän om denne har exponerats för en allmänfarlig smittsam sjukdom. Syftet med karantänen är att hindra att den exponerade personen smittar andra. Personen får inte ha nära kontakt med andra personer. Enligt studentexamensnämnden är det i princip inte möjligt att utföra provet i ett separat utrymme om personen har fått ett beslut om karantän. Det är mycket svårt eller omöjligt att ordna prov utan att bryta mot karantänbestämmelsen ens i ett separat utrymme så att övervakaren inte skulle befinna sig i samma utrymme som examinanden och i problemsituationer nära examinanden. Gymnasiet kan inte äventyra de andra examinandernas och övervakarnas hälsa.

Om examinanden har satts i karantän av läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar, kan examinanden inte avlägsna sig från karantänplatsen eller vara i kontakt med andra personer. Studentexamensnämnden har gett examinander i karantän anvisning om att i princip ansöka om annullering av anmälan och delta i proven vid följande examenstillfälle. Det är en ytterst beklaglig situation för en enskild examinand som sätts i karantän, men genom karantänen skyddas andra studerande och undervisningspersonal från smitta och man förebygger en eskalerad ökning av coronaepidemin.

Gymnasiet och hälsovårdsmyndigheterna som fattat beslut om karantän kan tillsammans överväga om det möjligen finns sådana enstaka karantänsituationer, där det skulle finnas förutsättningar för att utföra provet i ett separat utrymme. Om detta skulle vara möjligt kan rektorn fatta ett beslut för en specifik dag i enlighet med bedömningen av den aktuella dagens läge. Anvisningarna till sjukvårdsdistrikten från Institutet för hälsa och välfärd den 22 februari 2021 angående anordnande av prov i studentexamen under coronavirusepidemin följer de tidigare riktlinjerna. De specificerar bland annat säkerheten i eventuella karantänarrangemang och testning av examinander i karantän.

På studentexamensnämndens webbplats finns centrala frågor bland annat om innehåll i karantänbeslut, säkerhet för övervakare och arrangemang för utrymmen. Även realisering av arrangemang som förberetts på förhand bekräftas först på den aktuella provdagen. Om situationen för examinanden, gymnasiet eller området blir sämre kan arrangemanget inte genomföras.

Även om studentexamen skulle försenas, kan examinanden utföra prov i studentexamen vid kommande examenstillfällen. Studentexamen i Finland är av tämligen flexibel karaktär och möjliggör bland annat att examen sprids ut på flera provtillfällen och att prov tas om.

Regeringen gav ett anslag på 17 miljoner euro till anordnare av gymnasieutbildning på höstterminen 2020 för att finansiera behov av extra resurser i undervisning, handledning och stödåtgärder, vilka orsakas av coronavirussituationen. Genom tilläggsfinansieringen strävade man efter att jämna ut konsekvenserna som coronaviruset orsakar för studenternas kunnande och därigenom stärka deras likvärdiga möjligheter till framgång i sina studier och i studentexamen.

Helsingfors 2.3.2021

Undervisningsminister Jussi Saramo